

S Y B I L

de SOMERSET MAUGHAM

N'am înțeles niciodată de ce Sybil mă făcea să mă trudesesc atâta. Nu mă iubea, și știam că în dosul meu nu scăpa nici un prilej să facă, cu înfățișarea ei nevinovată, câte o observație neplăcută asupra mea. Era prea dibace ca să arunce vreodată deadreptul vre'o înțepătură; o insinuaie, un suspin, unele gesturi ale mâinilor ei frumoase, și era înțeleasă. Era regina mironosițelor. La drept vorbind, întimitatea noastră dăinuia de 25 ani, dar Sybil își bătea joc de atâtea amintiri comune. Pentru ea, nu eram decât un ursuz sălbatec, neobrăzat. Totuș spre uimirea mea, tot se ținea după mine. Invitațiile plouau, uneori ca să de-junez, altă dată ca să prânzesc, și adeseori pentru week-end la casa ei dela țară.

În cele din urmă, mi se păru că-i ghicesc jocul. Din toti prietenii ei, eram singurul care n'o luam în serios și ea își pusese de gând să-mi schimbe această părere. Nimic n'o plictisea mai mult ca gândul de a trece drept făcătoare în ochii mei; de aci antipatia ei, de aci îndârjirea ei.

Am cunoscut-o pe Sybil înainte de a se mărita.

Pe atunci era o fată plâpândă, cu ochii mari melancolici. Părinții o iubeau cu duioșie îngrijorată, căci o scarlatină îi slăbise inima și ea trebuia cât mai mult păzită.

Când Tom Matland îi ceru mâna, nărinții susținură că niciodată fiica lor nu va îndura truda căsniciei. Erau însă săraci iar Tom Matland bogat. Averea, iubirea lui nemărginită, îndrăgostitul le puse la picioarele Sybil și în cele din urmă, ea îi fu incredintată ca o comoră sa-cră. Tom băiat frumos, cu stare și atlet vânjos, era mort după nevastă-sa. Își spunea că, cu sănătatea ei subredă, nu va trăi vai, multă vreme. Se hotărî să-și consacre viața ca să-i înfrumusețeze cei câțiva ani pe care avea să-i mai petreacă pe pământ. Se lăsă deci de sporturile lui favorite. Nu fiindcă ea dorise asta, căci dimpotrivă o bucura să-l vadă jucând golf și vânând, dar coincidentă ciudată de fiecare dată când el o vestea că vrea s'o părăsească pentru ziua aceea, o apuca o criză de inimă. Avusese vre'o discutie? Sotie ascultătoare, ea ceda numai decât dar căpăta bătaie de inimă și, vreme de o săptămână, blândă și supusă, nu părăsea odăia. Ar fi trebuit să fie un sălbatec ca să nu-i facă pe plac. Așa că dintr'un simț de prevedere, el fu primul care cedă. Ce izbândă pentru Tom când ajunsese așa cum îl voia dânsa!...

Odată în prezența mea, ea străbătu opt kilometri într'o plimbare la care ținuse cu tot dinadinsul. Îi sugerai atunci lui Tom, că soția lui nu-i poate atât de plâpândă cât o credea el. El clătină din cap și suspină.

— Nu, nu, e grozav de firavă. Mi-au declarat-o cei mai mari specialiști în boli de inimă: viața ei atârână de un fir de ață. Dar are o energie de neînviat.

Tom îmi povesti că eu i-am remarcat rezistența.

— Asta o voi plăti mâine, îmi zise ea cu tonul său plângător. Poate că sunt pe pragul mormântului.

— Uneori, am impresia că ai totdeauna destulă putere pentru ceea ce te amuză, murmurai eu.

Mi-e teamă că răspunsul meu nu i-a fost pe plac, căci, cu un

surâs de oboesală, frumoșii ei ochi albaștri se întunecară.

— Cred că nu speri, să mă vezi moartă, căzând ca să-ți fac plăcere, îmi replică ea.

Sybil supraviețuiește bărbatului. El răci pe vapor, într'o zi când ea avu nevoie de toate cuventurile disponibile. Îi lăsă o avere bunicică și o fată, Sybil păru inconsolabilă. Cu siguranță că n'avea să reziste acestei lovături. Prietenii ei se așteptau s'o vadă murind la rândul ei.

Își îndoiră atențiile. Toți se străduiau s'o cruțe de cea mai mică grijă. Lipsită de atențiile duioase ale unui soț, prietenii se alarmară. Cum va isbuti ea, cu sănătatea ei plâpândă, să crească pe scumpa Iris?

Totdeauna părea resemnată, în fața morții ce trebuia să o răpească curând, curând...

— Și de ce nu te măriți iar? o întrebau intimii.

— Oh! cu inima ei nu mai poate fi vorba de așa ceva, deși e convinsă că sârmanul Tom n'ar fi pregetat s'o îndemne...

„Poate că această ar fi fost, pentru Iris, cea mai bună dintre soluții, dar cine s'ar fi încurcat cu o biată infimă?”

Un an după moartea lui Tom, ea îngădui lui Georges Hobhouse s'o ducă la altar. Acesta era un bărbat elegant, de familie foarte bună și care poseda o avere mare. N'am văzut niciodată o ființă mai recunosătoare decât pe acest om, în ziua când fu autorizat să-și consacre toate simțurile în favoarea imaterialei Sybil.

— N'am să te supăr mult timp, spunea ea.

El își iubea cariera de ofițer, dar nu stătu la îndoială să-și dea dimisia din armată. Sănătatea soției sale

nu-l silea oare să-și petreacă iarna la Monte-Carlo și vara la Deauville? La început, Sybil, nici nu voia să audă vorbind de așa ceva. Totuș, cedă, cum ceda totdeauna, și el se pregătea să-i facă ultimii ani cât mai plăcuți posibil.

— Voi căuta să încerc cât mai puțin lumea, spunea ea.

În timpul următoarelor două sau trei sezoane, Sybil găsi mijlocul, cu toată boala ei de inimă, să se ducă îmbrăcată fermecător la cele mai strălucitoare reuniuni, să joace gros, să danseze și chiar să flirteze cu tinerii înflăcărați. Dar Georges n'avea tăria celui dintâi bărbat al Sybil, și-mi închipui că uneori, un cocktail foarte tare îl ajuta să se arate la înălțimea datoriei sale zilnice.

criză, așa că prefer să rămân acasă.

Totuș după câțiva timp, dragostea vorbi. Unul din tinerii mei prieteni, un băiat foarte bun, îi ceru mâna, și ea consimți.

Iubeam pe fata asta și mă bucuram că va avea în sfârșit o viață independentă. Era o fericire nesperată. Dar, într'o zi, logodnicul, uluit, veni să-mi spue că munta era amănată. Iris își dăduse seama, că n'o poate părăsi pe mama ei. Aceasta nu mă privea pe mine, dar găsiu un pretext ca să mă duc s'o vad pe Sybil. La ora ceaiului, ea primea cu dragă inimă, și, acum, când îmbătrânea, cultiva societatea pictorilor și a scriitorilor.

— Va să zică, Iris nu se mai mărită? întrebai eu după câteva minute de convorbire.

— Nu știu nimic. De când doresc eu să se mărite! Am rugat-o în genunchi să nu se ocupe de mine, dar ea nu vrea să mă părăsească.

— Nu vi se pare că asta e trist pentru ea?

— Groaznic. Deși nu-i vorba de cât de un timp scurt, totuș gândul că se jertfește pentru mine mă chinuște.

— Scumpa mea Sybil, d-ta ai îngropat doi bărbați. Nu văd de ce n'ai mai înmormânta încă doi!

— Oh! știu, știu, ce ai gândit d-ta totdeauna. Niciodată — nu-i așa? — n'ai crezut în boala mea.

O privii în ochi:

— Niciodată! Cred că de 25 de ani d-ta reușești de bluff uimitor. Te socotesc drept femeia cea mai egoistă, cea mai monstruoasă pe care am întâlnit-o vreodată. Ai sdruncinat sănătatea a doi menoroși, cari te-au luat de nevastă și, acum, vrei să zdrobești viața fiicei d-tale.

Nu m'aș fi mirat, dacă Sybil ar fi fost apucată de una din faimoasele ei crize de inimă, de care eu nu eram surprins. M'așteptam să se infurie grozav, dar ea se mulțumi să-mi surdă cu drăgălășenie.

Sârmanul meu prieten într'un an din zile vei regreta amarnic ce ai spus.

— Ești hotărâtă s'o împiedici pe Iris să se mărite cu băiatul acela?

— Dimpotrivă, am rugat-o. Asta o să mă omoare: vreau ca acești copii să se căsătorească.

— Ai fost într'adevăr atât de hotărâtă?

— Ea m'a silit să fiu.

— Draga mea, nu spui niciodată decât ce vrei să spui.

— Poate să se mărite și mâine cu acel om. Se va vedea dacă asta o să mă omoare sau nu!

— Atunci, să riscăm vrei?

— Nu ți-e dar de loc milă de mine?

— Nu plăngi niciodată pe o persoană care te amuză, așa cum mă amuzi d-ta.

O ușoară roșată se ridică pe obrazi palizi ai Sybil și, cu tot surâsul ei neschimbat, ochii exprimară toată ciuda ei.

— Iris se va mărita peste o lună, zise ea, și dacă mi se va întâmpla ceva, aș dori ca nimeni să nu aibă nimic a-și reproșa!

Sybil își ținu cuvântul. Fu hotărâtă data, se comandă un trusou superb și fură trimise invitațiile. Iris și tânărul cel bun erau plini de bucurie. În ziua nunții la ora 10 dimineața, Sybil, cea femeie îndrăcită avu o criză de inimă și muri. Ea își dădu duhul, iertând cu blândețe pe Iris că o ucisese.

Isbucni războiul. El se duse la regimentul său și după trei luni tu ucis.

La sfârșitul războiului, Sybil se instală la Londra. Era o femeie de peste patruzeci de ani, micuță și plâpândă, cu ochii mari și obrazul palid. Dar nu părea să aibă mai mult de 25 de ani. Iris, sfârșindu-și studiile, veni să stea cu mamă-sa.

— Mă va îngrijii, spunea Sybil. Desigur, aceasta nu va fi plăcut pentru ea, dar corvoada nu va fi lungă.

Iris era o fată tânără și fermecătoare. Crescută cu gândul că sănătatea mamei sale era subredă, nu ținu seama de protestările Sybil, care spunea că nu vrea s'o lase să se jertfească pentru o bolnavă. Nicio infirmieră de meserie nu s'ar fi arătat mai devotată.

— Nu isbutesc s'o fac să se distreze, puțin, se plânge Sybil.

Dumnezeu știe, că n'am voit să fiu povara mămăii!

Și la dojenile mele, Iris răspundea:

— Sârmana mamă! Aș vrea să mă duc în societate ca să văd prietene; dar cum mă îndepărtez, are o

SILUETĂ IDEALĂ
GRISINE HERDAN